

A község a szocializmus területi sejtje

Gsus Garcíával, Altos de Lídice község* szószólójával
Federico Chimonetti argentin blogger beszélget

Federico Chimonetti

Induljunk el a kályhától. Az általatos folytatott gyakorlatot „Altos Lídice-i szocialista község”-nek hívjátok. Miért szocialista? Mit jelent számotokra a „szocializmus”?

Gsus García

Azt, hogy a dolgokat máshogyan csináljuk. Másként, mint neveltek minket. A dolgok megszokott intézésétől különbözően. Tudományos szempontból, meglehet, hosszú utat kell még bejárni ahhoz, hogy a szocializmus eszméjének érvényt szerezzünk. Chávez sok értékes gondolatot adott ehhez, ám úgy vélem, hogy a szocializmus felépítésének legjobb példáját a községen belül a gyakorlat, a cselekvés, a dolgok előrevitele nyújtja. A bolívári forradalom egyik legfőbb gyengesége alighanem az, hogy nem tudjuk megszerezni a [fejlődés] folyamatait. [...]

Amikor a cselekvés közössé tételén dolgozunk, minden tekintetben, az egészségügy, a szociális és gazdasági kérdések vagy a termelés terén,

* Lapunk Venezuelával (a bolívári forradalommal, Chávez politikai életművével, Mészáros Istvánhoz és a mészárosi társadalomelmélethez való viszonyával, a venezuelai bázisdemokrácia mint ellen- vagy párhuzmos hatalmi struktúra kiépítésével stb.) vissza-visszatérően foglalkozó cikkeiben a *comuna* fogalmának – igazodva a magyar munkásmozgalmi és szocialista hagyományhoz –, a *község* terminusát feleltetjük meg. Jelzői alakja legtöbbször: *községi*, de a sajátos chávezi, *községi állam* (*Estado comunal*) jelzőjeként gyakran: *kommünállam*, utalásként az eredeti mintára, a *Párizsi Kommunre*. A községek hálózatának létrehozására irányuló, évek óta tartó mozgalom jelzőjeként használjuk a *kommünális* kifejezést is. (A szerk.)

akkor építjük a szocializmust. Természetesen sok pénzügyi reláció, sok tisztán kapitalista kapcsolat van még jelen nálunk. Ám amikor a munkánk eredményeként keletkezett hasznot egyenlően osztjuk szét, vagy a nyereséget közvetlenül szociális kiadásokra fordítjuk, amikor nem a minél nagyobb haszon elérése jár a fejünkben, hanem az, hogy hogyan oldjuk meg a község problémáit, úgy hisszük, valami újat hozunk létre. Mivel ilyesmi azelőtt nem fordult elő.

Amikor régebben valaki befektetett valamilyen szociális segítségbe, vagy például gyereknapot tartott, az emberek így vélekedtek: „Milyen jó ember, milyen rendes srác, mennyire cool, szimpatikus.” Nos, nem! Ez a „derék fickó”-történet immár nem működik: helyébe a kormányzás rendjének kell lépnie. S majd amikor a területi igazgatás rendszerévé válik, akkor fogunk szocializmust építeni. Kapitalista keretek közt nem volt ilyenre lehetőség. Ezért úgy gondoljuk, a községben, a területi munka rendszerében kell a szocializmusba életet vinnünk.

Federico Chimonetti

Chávez arra ösztönzött bennünket, hogy a szocializmus felé haladjunk. Ugyanakkor ő is elismerte, hogy, mint mondod, a kapitalista viszonyok továbbra is meghatározók. Miben áll a község szerepe ebben a kapitalizmus és szocializmus közötti átmenetben?

Gsus García

A község a sejt. A sejt, ahol [a szocializmus] megszületik, ahol életre kell hívni. Ez a tere a tapasztalatszerzésnek, az alkotás ideális terepe. Nincs más lehetőség: vagy létrejön itt, vagy nem lesz belőle semmi. A községben, vagy sehol másutt. A község nem egyéb, mint egyfajta üzem, amiben mindnyájan munkások vagyunk: csavarokat húzunk, szerszámokat használunk, gépeket, motort olajozunk. Ahogy Chávez mondta, [a község] a szocializmus területi sejtje. Egyes gondolkodó csoportok, intellektuelek s mindazok, akik a község keretein kívül gondolkodnak, a dolgokat a maguk módján látják. Mi azonban gondolkodunk, cselekszünk, gondolkodunk, cselekszünk, korrigálunk, s aztán gyerünk! Ha nem kísérletezünk, hogyan hozzuk létre a szocializmust? Ez a község. A szocializmus kikísérletezésének terepe.

A minap, az egészségügyi testület összejövetelén mondtál valamit, ami engem megragadott, valami olyasmit, hogy „meg kell szüntetni régi államot”. Miféle régi államra gondolsz? Milyen típusú állam van ma Venezuelában?

Gsus García

Hát, borzalmas, haver (nevet). Rettentően bürokratikus és lassú. Nem tart lépést avval, ami a közösségekben történik. Manapság rendkívül gyors folyamatok részesei vagyunk, és nagyon gyorsaknak kell lenniük, mert ezt követelik a mai idők, nyíltszíni háború folyik, nem haladhatunk lassan. Amikor valamilyen projektet egy állami szerv elé terjesztünk, azt mondják: „Nem, ennek előbb át kell mennie ezen a ponton, aztán ezen meg ezen, aztán kell még ide egy aláírás, oda meg egy másik aláírás, s akkor majd mi is aláírjuk.” Eltelik egy év is, és a projekt még mindig nem kapott zöld utat.

Az állam begyepesedett struktúra. Amikor Chávez elindította a missziókat,* azért tette, hogy párhuzamos államot hozzon létre, ami gyorsabb, ami mélyebbre hatol, s ami nem annyira bürokratikus. Chávez híres „Kormányt igazíts!” beszédében,** 2012-ben, azt mondta: a szocializmusba való átmenet időszakát éljük, amit területi szinten a községekben kell megvalósítanunk. Sajnos, idővel ez jórészt feledésbe merült.

A régi állam olyan akadály, ami ellen küzdenünk kell. Mindig arra kell törekednünk, hogy minden község autonóm és megfelelően szervezett legyen ahhoz, hogy a lehető legkevésbé függjön az államtól. Mert az a község, amely függ az államtól, olyan, mint egy vegetatív állapotban lévő, árammal működő, lélegeztetőgépre kapcsolt emberi lény. Amely, ha nincs elektromosság, meghal. A község nem halhat meg amiatt, hogy az állam nem működik. A községnek magának kell államnak lennie, irányítania kell a területét, s nem függhet a bürokratikus államtól, ami nélkül elpusztul.

* A missziókról (*misiones*) lásd America Vera-Zavala cikkét: Venezuela: a párhuzamos ország. *Eszmélet*, 68. sz. (2005. tél), 124–131. (A ford.)

** Lásd John Bellamy Foster cikkét: Chávez és a kommunállam. A szocializmushoz vezető átmenet problémái Venezuelában. *Eszmélet*, 107. sz. (2015. ősz), 12–31. (A ford.)

A történelem során a népi hatalomnak világszerte sokféle formája létezett. Mindegyikben lezajlott egy alapvető fontosságú vita, nevezetesen, hogy a népi hatalomnak az állam keretében vagy az állammal párhuzamosan kell-e fejlődnie. Ti ezt hogyan látjátok itt, Venezuelában?

Gsus García

Nos, ellentétes elképzelések léteznek. Ami engem illet, én mindkettőt átéltem. Van az az elképzelés, amiben a magam részéről hiszek, hogy olykor a régi államon belül kell lenni ahhoz, hogy belülről bonthassuk le, ahogyan Chávez is tette. Bent lenni az államban, onnan lebontani, és egyidejűleg felépíteni azt, ami párhuzamos vele. Úgy vélem, mindkettőt kell csinálni. Például sokan kritizálták Ángel Pradót El Maizal községből, amiért a lakók polgármesterré választották. „Ha tagja a községnek, mért kell polgármesternek lennie?” – mondták. Nos, pont azért, mert szükségünk van beépített valakire, aki annyi hatalmat ad át népnek, amennyit csak bír. Az új, párhuzamos államot a népnek ez a fajta hatalma fogja megteremteni. Amikor a másik polgármester négy év múlva visszatért, így szólt: „Mi keresnivalóm van itt, ha ez a srác gyakorlatilag már mindent átadott a községnek?” Nos, gőzöm sincs, engem nem izgat! Adja oda a hivatalt, mit tudom én... pingpongmeccsetek tartani (nevet).

Azt gondolom, két dologra van szükségünk. Most a község minden egyszerű férfi vagy nő tagja vagy forradalmára anélkül kerül kapcsolatba az állammal, hogy fogalma lenne arról, mit fog csinálni, s csupán elvont feltételezései vannak róla, hogy a szocializmust építi. Ha be kell lépjek akár a „Felesleges ügyek minisztériumába” is, egyértelműen tudnom kell, hogy ebben a minisztériumban az a dolgom, hogy minden hatalmat a népre ruházzak át. Enélkül a világos cél nélkül, elveszem a tengerben. Mert ennek a tengernek megvannak a maga örömei, luxusa. A négy fallal együtt, ami körülvesz. Azt hiszed, hogy a szocializmust építéd. Valójában azonban a bürokratikus állam, a burzsoá állam útját egyengeted. Ezért úgy vélem, hogy jelen kell lenni mindkét térben ahhoz, hogy leromboljuk az egyiket s vele párhuzamosan fölépítsük a másikat.

Nemrég olvastam a Facebookon egy nagyon jó írást a *parroquiátok*-ban* mutatkozó nehézségekről. Ebben erős bírálattal illeled a közhatalmat, az államot. Mennyiben vélekedsz úgy, hogy naivítás (vagy a népi hatalom stratégiai szerepének nem-ismerete), illetve különféle érdekek körüli viták (osztályküzdelmek) állnak amögött, hogy az állam tisztségviselői nem adnak elsőbbséget a községek fejlődésének?

Gsus García

Attól függ. Gazdasági téren vannak érdekharok, mivel pénz forog kockán. Akik valamely gazdasági területen töltenek be miniszteri tisztséget, aligha naivak. Tudják, hogy a községek léteznek, s tisztában vannak azzal is, hogy Chávez jelentős mennyiségű földet juttatott a népnek, hogy termelésre ösztökélje őket, s hogy a földet a községeknek és a paraszttanácsoknak adta; tudják, hogy mindez létezik. Amikor úgy döntenek, hogy nem egyeztetnek a községgel, és a nagyvállalkozásokat részesítik előnyben, emögött korántsem naivítás húzódik. Másoknál, valóban, ami hiányzik, az a községek stratégiai jelentőségének megértése. Például amikor egy állami intézmény felfüggeszti valamely feladat átadását, legyen szó szállításról, vízről, bármilyen szolgáltatásról, ez amiatt van, mert nem érti meg, hogy amikor [az átadásnak] eleget tesz, ez minőségi lépést jelent a szocializmus építése felé. Ezt sokan nem tudják. A hatalmon lévő párt tett erőfeszítéseket, ha nem is eleget, a képzés, a szocializmusról való vita, a szocializmus építésével kapcsolatos erőteljes, őszinte, közvetlen vita érdekében.

Semmilyen vezető posztot betöltő funkcionáriust nem lehet azért kinevezni, mert jól tud beszélni, vagy azért, mert ennek vagy annak a haverja. Azért kell kinevezni, mert érti a terv lényegét. Sokan vannak, akik nem értik. Nem, barátom! Nem azért töltesz be egy állami posztot, hogy betöltsd, hanem hogy a forradalmat csináld! S a forradalomcsinálás azt jelenti, hogy a hatalmat a népnek adod át. Rengeteg törvény, jogszabályok arzenálja lett kitalálva és kihirdetve arról, hogy a hatalmat át kell adni a népnek.

* Parroquia: a *municipio* (helyhatóság, önkormányzat) alatti, legalacsonyabb szintű közigazgatási egység Venezuelában. (A ford.)

Gazdasági téren a dolog másként néz ki. A gazdaságban jelenleg az érdekek markáns harca – osztályharc – zajlik egész Venezuelában. Az újburzsoázia ellen, ami számomra ugyanaz a burzsoázia, mint a régi, s amit „vörös burzsoáziának”, „boliburzsoáziának” stb. neveznek... Harc folyik közte és a parasztság, a községtagok stb. között. Állandó, nyilvánvaló, kemény osztályharc zajlik. Más területeken ugyanakkor inkább csak arról van szó, hogy nem értik a jelentőségét annak, hogy a községet kell középpontba állítani. Erről van szó.

Federico Chimonetti

A községek stratégiai feladata, hogy adott esetben segítsenek lebontani a burzsoá államot, ám az államot jelenleg a chávizmus vezérli. Feszültség áll fenn tehát, hiszen egyfelől harcot kell folytatnunk az állammal, másfelől viszont védenünk kell, mert ha a jelenlegi vezetést elveszítjük, valami sokkal rosszabb vár ránk. Hogyan élitek meg ezt a feszültséget? Van-e helye a községi stratégiában a kormány megvédésének?

Gsus García

Valaki erről azt mondta: „bármilyen is az állam – fal”. Méretes fal, amely a felénk eső oldalán, a fal baloldalán lehetővé teszi, hogy felépítsük, amit építünk. Amikor a téglák kezdenek lehullani a falról, mert szétmállottak, be kell tömni a lyukakat cementtel. Hogy meddig kell pótolnunk az állam tégláit? Nos, mindaddig, amíg teljesen szét nem mállik. Majd amikor a fal már nem jó semmire sem, amikor gyakorlatilag át lehet látni rajta, amikor már igazából nem is lesz fal. Ám amíg a fal még áll, amíg nem ölnek meg azért, mert a község tagjai vagyunk, amíg a rendőrség nem ütleget bennünket, amiért kommunárok vagyunk, amíg építkezünk, amíg autonómok lehetünk, nos, addig a falat védenünk kell. Mert tisztában vagyunk vele, hogy számos olyan dolog, ami ma számunkra mindennaposnak, normálisnak tűnik, nem lenne mindennapos és normális egy jobboldali kormány alatt. Erre Latin-Amerika-szerte számos példa van ma. Amíg lehetséges, meg kell védenünk ezt a falat. Hogy stratégiai és történelmi ellenségeink szakadatlanul támadnak minket, ahogy jelenleg az amerikai imperializmus teszi, ez aligha véletlen. Jó okuk van rá, hogy ezt tegyék. Persze, tudjuk, vannak, akik próbálnak alkut kötni, rendben, néhány téglakiesik a falból, és akkor tudni kell újjakkal pótolni, s ennyi.

Chávez terve az volt, hogy a hatalom teljes egészében a községekhez kerüljön át, országos szinten is. A hatalomnak több aspektusa van, vegyük a három legfontosabbat: élelmiszer-önellátás, a Bolívari Nemzeti Fegyveres Erők (FANB), a gazdaság stratégiai szektorai. Hogyan igazodik a község e hármastengelyhez?

Gsus García

2019 volt az az év, amikor elhatároztuk, hogy nem leszünk többé egyszerű városi község, amely ellátja a szociális feladatokat meg az egészségüggyel kapcsolatos feladatokat, hanem termelő községgé fogunk válni. Ha önálló akarunk lenni, termelő község kell legyünk. Előirányoztuk, hogy sok megművelt földet hozunk létre, s főként, hogy a következő évekre létesítsünk egy vetőmagbankot. Hogy ne csak a község területén, hanem a szomszédos földeken is vethessünk. És hogy az egész itt élő lakosság számíthasson a megtermelt élelmiszere. Fel kell ismernünk, hogy a község vagy produktív, vagy nem is létezik.

Ami a gazdaság stratégiai oldalát illeti, foglalkozni kívánunk a közszolgáltatások kérdéseivel is. Azt szeretnénk, ha legalább az egyik szolgáltatás a községek irányítása alá kerüljön. A szilárd, újrahasznosítható hulladékok összegyűjtése, a vízügy, az áramellátás problémája... Elsősorban az újrahasznosítás jön szóba, mert úgy gondoljuk, jelentős mennyiségű erőforrás nyerhető ki belőle. A gazdasági háború és blokádkörülményei között, az, hogy tanuljunk meg sok mindent újrahasznosítani, amit kidobunk, létszükségletté válik. Az újrahasznosításnak stratégiai jelentősége van. Nemcsak azért, hogy ezáltal megmentsük a világot, ami a *Plan de la patriának** is célkitűzése, hanem azért is, hogy túléljünk. Ha nem így járunk el, továbbra is egyre többet és többet kell importálnunk.

A biztonsági kérdésekkel egyelőre nem foglalkoztunk kellő mélységben. Igen, a községen belül vannak férfi és női polgárőrök (*milicianos y milicianas*). De még nem alakítottuk meg a „községek harci csoportjait” (*cuerpo combatiente de la Comuna*). Ezt a lehető legnagyobb odafigyeléssel kell csinálnunk, mert elriasztani sem

* A bolívari kormány cselekvési terve. (A ford.)

szeretnénk az embereket. Ugyanakkor szükség van rá. A községben eddig csupán egyetlen nagyobb erőszakcselekményre került sor, vagy három éve, amikor még nem alkottunk tulajdonképpeni községet. Akkor azt mondtuk: „Ez itt többet nem fordulhat elő, itt nem történhet újabb *guarimba*.”* Valójában a község területén kívül, annak perifériáján történt, de azt mondtuk, még egy ilyen nem történhet meg. S a községgel szembenelve, felkészültünk rá, hogy ilyesmi többet ne lehessen csinálni.

Federico Chimonetti

És a FANB engedi, hogy a község saját önvédelmi csoportot hozzon létre? Segít nektek ebben? Hogyan történik mindez?

Gsus García

Igen, ez ugyanaz, amit a falról mondtam. A fal lehetővé teszi, hogy ilyesmit tegyünk. Képzeld csak el, mi lenne, ha egy jobboldali kormány alatt hoznánk létre a község fegyveres alakulatát! A biztonsági erők semmi perc alatt lerohannának bennünket. Még belegondolni sem szeretnék, mi történne.

Federico Chimonetti

A népi hatalom alaptörvényének 3. cikkelye nagyon érdekes dolgot tartalmaz. Kinyilvánítja, hogy a nép hatalma a nép öntudatának és szervezettségének függvénye. Hogyan működik a nép öntudatának fejlődése és a hatalom közvetlen gyakorlása közötti a kapcsolat?

Gsus García

Úgy vélem, ez az egyénből indul ki. A községben vannak nagyon aktív szószólók, férfi és női községtagok, akik szívesen segítenek másoknak, akik életüket szentelik annak, hogy segíthessenek. Némelyek (ők vannak kevesebben), nem tartják magukat forradalmároknak. Mások, a többségben lévők, forradalmárnak, chávistának tekinthe-

* Szélsőjobboldali erőszakcselekmény. (A ford.)

tők, s akként is tesznek, mert átlátják a folyamatokat. Azt gondolom, hogy mindkét esetben érésről, tudatosodásról van szó. Azt hiszem, abban a mértékben válunk öntudatosá, ahogyan megértjük, hogy ha nem segítjük a többieket, akkor mi az ördögnek vagyunk egyáltalán a világon, vaze ...?! Ha mindaz, amit teszel, csakis téged szolgál, csak körülötted forog, miféle tudatosságról beszélünk?

Mivel vannak ilyen [önzetlen] emberek a községben, hisz' ez a venezuelaiak egyik jellemvonása, ennek köszönhető, hogy a forradalom létezik. Enélkül a szolidaritás nélkül, a bajtársiasság, a másik ember segítése nélkül, azt gondolom, nehéz lenne elképzelni, hogy egy olyan forradalom, mint amit Chávez ajánlott a számunkra, létrejöhetne és fennmaradhatna.

Vannak emberek, akik személyiségüknél fogva segítőkészek, s olyanok is, akiknek személyiségjegyüktől függetlenül meggyőződésük, hogy ez a helyes út. S amikor e kétféle szándék találkozik, a népi hatalom szintjei, a községtamácsok, a községek, a kollektívák fejlődni tudnak. Igazi népi kultúráról van szó: kezet kell nyújtani a másik embernek. Vegyük például, amit manapság a vízellátással kapcsán láthatunk. Amikor El Lídicében a víz eléri a község alacsonyabban fekvő részeit, s már minden háznál megteltek [a víztárolók], mindenki elővesz egy tömlőt, hogy a felette lévő szomszédja is, akinek nem jutott víz, feltölthesse a tározóját. Akár éjfélkor is kaphatsz egy kávé vagy egy pohár vizet „Elfáradtál?” „Hiányzik egy fazék?” Segítünk egymásnak. S ez amiatt van így, mert Chávez a mindennapok részévé tette, [az effajta hozzáállás] régebben kivételnek számított, most meg jelen van a bolívari forradalom mindennapjaiban. Ami fontos összetevője a közösségi tudatnak, s ha a község a hatalom gyakorlásának részévé teszi, így hozzuk létre a szocializmust. A személyes jellemvonás mint kulturális jellegzetesség a területi terv részévé válik. Egy másik valóság születik, valami más jön létre.

Federico Chimonetti

Világszerte nagyszabású feminista forradalom zajlik. Az a fajta történeti szerep, amibe a férfi sovinizmus (*machismo*) a nőket be akarta zárni, megkérdőjeleződött. Meglátogatván ezt a községet, azt tapasztaltuk, hogy a szószólók többségükben nők, akik a hatalom sok fajtáját gyakorolják. Mi a szerepe a nőknek a községen belül?

A nők nélkül nem létezik a község. Ez ilyen egyszerű. Nem szlogen, ez a valóság. A községek jelentős részét, ha nem is mindegyiket, nők vezetik Venezuelában, még hozzá minden szinten. A nők viszik előre az országban a politikai folyamatokat. A nők a községen belül aktív, harcos feminizmust képviselnek, még ha esetleg nincsenek is ennek tudatában. Ellátják a munkájukat, ők vannak többségben a gyűléseken, minden összejövetelen, minden szinten. Ám többségük talán nincs tisztában szerepük fontosságával, amit a község társadalmában mint nők betöltenek.

Úgy vélem, ez olyan feladat, amelyet adekvát módon kell elvégezni. Olykor a község területén kívülről különböző feminista irányzatok [képviselői] érkeznek községbe, hogy „a nőket szervezzék”. Nem! Gyertek, hallgassátok meg őket, értsétek meg az itt zajló folyamatokat, dolgozzatok velük, szenvedjétek velük, alkossatok velük. S ennek alapján azután, ha megismertétek az általuk megélt folyamatokat, hozzatok létre valamit, egyengessétek az ügyeket. De ne akarjátok rájuk erőltetni saját gondolataitokat vagy a csoportotok [ötleteit], csak azért, mert elutaztatok Argentínába vagy Chilébe, s azt láttátok, hogy ott ezt vagy azt csinálták. Nem, körül kell nézni, hogyan mennek itt a dolgok, s aztán ennek megfelelően kell feltételeket teremteni, átalakítani, filozófiát kialakítani stb. Lehet, hogy nem én vagyok a legjobb példa rá, hogy kell előmozdítani a feminista ügyeket. De úgy vélem, a nők gyakran nincsenek tudatában a hatalomnak, amivel rendelkeznek. Meg kell találnunk a módját, hogy megértessük velük: nélkülük semmi sincs.

Federico Chimonetti

Chávez azt mondta, hogy a község nem maradhat fenn szocialista szigetként a kapitalista tengerben, mert a tenger végül bekebelezi. Mi a helyzet ezzel kapcsolatban a ti községetekben? Hogyan alakulnak a kapcsolatok a többi községgel?

Gsus García

Mostanában hozzuk létre őket. Szerintem jól haladunk, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy községünk nemrég alakult meg. Alig két éve létezőnk, s már nagyon sok mindent elértünk. Jelenleg főleg

az élelmezés terén szeretnénk gazdasági kapcsolatokat teremteni az ország más községeivel. Azon vagyunk, hogy ösztönözzük a kommunális szerveződést a község centrumának és határainak sémája alapján (*en el punto y círculo de la Comuna*). Megpróbáljuk elérni, hogy az általunk folytatott politika hatása kiterjedjen a községünkhöz közeli helyekre is. Valahogy úgy, ahogyan egy állam, egy kormány segíti a szomszédait, hogy geopolitikai példával éljek. A több tonnányi burgonyából, amit két hete gyűjtöttünk be, kedvező áron tudunk burgonyát eladni a szomszédos községi tanácsoknak. Hasonlóra törekszünk más élelmiszerek esetében is, s amit más községi tanácsokkal meg tudunk osztani, azt megosztjuk. Szeretnénk segíteni abban is, hogy *parroquiá*inkban újabb községek jöjjenek létre, mert jelenleg La Pastora egész területén a miénk az egyetlen község. Egyedül evezünk ebben a tengerben. A kommunális hatalom visszaszorulásának körülményei között magunk köré kell gyűjtenünk mindazokat, nőket és férfiakat egyaránt, akik hisznek ebben a gondolatban. Meg kell mutassuk magunkat.

Federico Chimonetti

Chávezre az volt jellemző, hogy lépésről lépésre haladt, két lábbal járt a földön, s közben előre nézett, tekintetét a horizontra függesztette. Mi lesz tíz év múlva, amennyiben minden jól alakul?

Gsus García

Most kéne elérékenyülnöm? (nevet). Figyelj, nem akarok önző módon gondolkodni: először is azt szeretném, hogy legalább El Lídice minden vezetőjének legyen saját községe, ami nagyon fontos lenne, a tekintetben, hogy községünk erősíteni tudja a többit. Másodszor: hogy minden önkormányzati szint működjön, s jól működjön, ne a régi állam másolata, hanem új állam legyen. Harmadszor, hogy önállóak legyünk, ez a kulcs, a község önállósága. Chávez ezt mondta. Azt kell néznünk, hogy a község területi szinten hogyan harcol az önállóságáért. Hogyan látja el feladatát a szolgáltatások terén, hogyan irányítja a termelést, hogyan kezeli a társadalmi dinamikát, különböző politikai eszközökkel hogyan védelmezi minden egyes lakosát, és hogy a részvétel az egyes községi választási folyamatokban több mint 60%-os legyen. Az embereket aktív részvételre kell rábírnunk, nem csak arra, hogy szavazzanak. A részvétel új területeire van szükségünk.

Azt gondolom, ahhoz, hogy a községek legyenek a jövő kormánya, a jövőre orientálnak kell lenniük. Mert ha úgy gondolkodnak, mint anno a Szovjetunió tanácsai (*comunas*), elcseszik a dolgot. Nem gondolkodhatunk továbbra is úgy, ahogyan az egykori szovjetek, amikor telefonunk van, mobiltelefonunk van, amikor a gyerekek szinte többet kommunikálnak ezeken az eszközökön keresztül, mint szemtől szemben. Ha ez a jövő, lépünk be oda. Létre kéne hozni egy közösségi hálózatot? Létre fogjuk hozni. Az interakció új formáit kell kialakítanunk? Megcsináljuk. De nem elégedhetünk meg avval, hogy csak papíron, kicsiny, falra ragasztott plakátokon létezzünk. *A Kommünnek a jövővel kell foglalkoznia; neki kell jövőnek, a jövő kormányzatának lennie.* Én ezt így látom.

Sok községtagunk fél ettől. Számukra egy kávézó kialakítása a mai fiatalok igényei, s nem a régi módi szerint, érdektelen dolog. De miféle lakossága lesz a községnek tíz év múlva, ha nem vagyunk tekintettel az életkori sajátosságokra?

Amikor Maduro a szociális segélyek célbajuttatása érdekében útjára indította a *Carnet de la Patria** programot, bennem ez némi nosztalgiát ébresztett. Mert szerintem az ilyen technológiai és részvételi lehetőségeket a községeknek kellett volna magukra vállalniuk, sokkal inkább területi elven. Meglehet, persze, hogy amikor Maduro így járt el, maga is annak szükségességéből indult ki, hogy kikerülje a polgári államot, s meglegye azt a technológiát, ami lehetővé teszi, hogy közvetlenebbül ériék el az embereket. A községeknek tükörbe kellene nézniük...

Egy szó, mint száz, én, a jövőre nézve, független községben gondolkodom, olyan községet képzelek el, amely nem szigetelődik el, s amelynek, hogy önálló lehessen, produktívnak kell lennie, s egyszerűs mind erősebb szálakat kell szőnie minden lakosával. A részvétel új területeire van szükség – ez a jövő záloga.

* Személyre szóló, QR-kóddal ellátott, állami hitelkártya, amely alanyi jogon jár minden venezuelai állampolgárnak, akik havonta egy alkalommal ezzel a kártyával vásárolhatnak élelmiszert rögzített, mérsékelt áron. Részletesebben lásd Romain Migus interjút Blanca Eekhout községügyi miniszterrel: *Eszmélet*, 123. (2019. ősz), 5. sz. jegyzet, 183. (A ford.)

Mindaz, amit mondasz, Venezuela és egész Latin-Amerika hőségnek, Simón Rodrigueznak egyik mondatát juttatja eszembe – „Újítsunk, különben eltévedünk!” –, az újat létrehozás akaratát a régi formák másolása helyett. Van-e még valami, amit nem kérdeztem meg tőled, s ami el szeretnél mondani?

Gsus García

A községek helyzete jelenleg igen összetett. Egyszerre három szinten kell küzdenünk. Ott vannak először is a községnek magának a viszontagságai, problémái. Azután a háború, amivel minden venezuelainak szembe kell néznie. S ráadásként az állammal folytatott vita, ami erősödik és egyre nehezebb.

Mit tegyünk hát, hogy ne tűnjünk el? A kommunális mozgalomnak újra kell gondolnia önmagát, és [valódi] mozgalommá kell válnia. Jelenleg nem alkotunk mozgalmat, el vagyunk egymástól szigetelődve. Mozdulnunk kell, hogy az állam észrevegye, hogy létezőnk. Vajon a háború után a mostani állammal megvalósulhat-e a jövő, amit magunknak elképzelünk? Nem a filozófiai értelemben vett, burzsoá államról beszélek, hanem konkrétan arról a magatartásról, ahogyan a mai vezetők velünk viselkednek. Ebből ered a helyzet komplexitása. Mit tegyünk?

A [Maduro] elnökkel való találkozásaink mindmáig ugyanazt a forgatókönyvet követik. A községek nő és férfi tagjai egybegyűlnek két vagy három napra, összeállítanak egy kb. 20 oldalas dokumentumot, amit átnyújtanak az elnöknek, akinek már megvan a saját napirendje, aminek alapján jóváhagyja a dokumentum 2 vagy 3 pontját, az eseményen jelenlévők tapsolnak, hazamennek és várják a következő találkozót az elnökkel. Nos, testvér, ennek nem így kéne történnie. Chávez vitát provokált. Amikor ő a községek tagjaival találkozott, valódi vita folyt, bárki fölállhatott és fölvetetett Cháveznek négy különböző dolgot, aki azután vagy igent vagy nemet mondott [a fölvetésre]. De ez vita, nem pedig valamiféle protokoláris aktus volt. A községekkel nem a kormány lépéseit kell közölni. Nem. A községekkel politikai vitát kell folytatni. Mert a szocializmust ezekkel az emberekkel kell felépíteni, nem másokkal. Milyen társadalmi szereplőkkel kívánjuk megvalósítani a szocializmust? Azokkal, akik itt élnek, legyenek fiatalok, nők, feketék, fehérek vagy barnák,

ateisták vagy katolikusok, keresztények, protestánsok, bármilyenek. Erről van szó.

A helyzet az, hogy a dolgok egyre cseppfolyósabbakká válnak, s visszajutunk oda, hogy az állam országos szinten rengeteg politikai intézkedést hoz – a területi szempontok figyelembevétele nélkül. Ez olyan összetett probléma, amiről, úgy vélem, nem folyik vita. Elszenvedjük, kritizáljuk, megírjuk, de ezen túl semmi nem történik. Találkoznunk kell, teret kell adnunk a vitának, a dolgok konkretizálásának, hogy komoly javaslatok szülessenek. Ha nem az – állítólagos – ezer községgel, akkor azzal a harminccal, amely hajlandó erre. Mi készek vagyunk rá. Készek vagyunk valami mást javasolni. Ez a kihívás, ami ránk vár.

Caracas, 2019. április 5.

(Fordította: Lugosi Győző)

Eredeti megjelenés: Federico Chimonetti. Blog – Escribo cosas random. <https://fedechimo.home.blog/2019/04/11/la-comuna-es-la-celula-territorial-del-socialismo/>